

Opći uvjeti za osiguranje zastoja proizvodnje zbog loma stroja

U ovim uvjetima znači:

Ugovaratelj osiguranja – osoba koja sklopi ugovor o osiguranju;

Osiguranik – osoba čija imovina i/ili imovinski interes je osiguran. Ugovaratelj osiguranja i osiguranik ista su osoba, osim kod osiguranja za tuđi račun;

Polica – isprava o ugovoru o osiguranju;

Premija – iznos kojeg ugovaratelj plati osiguravatelju;

Naknada iz osiguranja – iznos koji plaća osiguravatelj prema sklopljenom ugovoru o osiguranju.

Članak 1.

Osigurane opasnosti

- (1) U opsegu koji je određen ovim uvjetima, osiguranje pokriva zastoj proizvodnje kojeg prouzroči svako uništenje ili oštećenje strojeva osiguranih od loma, strojnih uređaja, električkih uređaja i instalacija osim ako nastanu zbog:
 - 1) požara, groma, eksplozije, oluje, tuče, pada letjelica svih vrsta, manifestacija i demonstracija, potresa, poplave, bujice, visoke i podzemne vode, izljeva vode iz vodovodnih i odvodnih cijevi, odrona zemlje, urušavanja zemljišta, slijeganja tla, snježne lavine, izljeva užarene mase. Osiguranje ne pokriva niti oštećenja ili uništenja osiguranih stvari zbog gašenja i rušenja te nestanka u svezi s opasnostima navedenim u ovoj točki. Opseg u ovoj točki nabrojanih opasnosti dan je u važećim općim uvjetima za požarno osiguranje;
 - 2) Nedostataka ili grešaka koje su postojale u trenutku sklapanja osiguranja i bile su ili su morale biti poznate osiguraniku ili osobi odgovornoj za proizvodnju;
 - 3) Kršenje zakonskih i tehničkih propisa te pravila tehničkog korištenja osigurane stvari i zaštitnih mjera te nepoznavanja rukovanja osiguranom stvari;
 - 4) Neposredne posljedice trajnog utjecaja kemijskih, toplinskih i mehaničkih uvjeta smještaja i djelovanja (korozije, oksidacije, zračenja, starenja, prekomjernih vibracija i sl.);
 - 5) Istrošenosti, abrazije, erozije i kavitacije;
 - 6) Prekomjerne vlage, hrđe, kamenca, taloga, mulja i sl., a i tada kad je zbog toga osigurana stvar bila oštećena ili uništena;
 - 7) Preopterećenja ili prevelikog napona strojeva, strojnih i električnih uređaja te instalacija iznad granice njihovih mogućnosti;
 - 8) Nedovoljnog investicijskog održavanja;
 - 9) Proizvodnje prije završenog popravka;
 - 10) Montaže i pokusnog pokretanja ili probnog rada.
- (2) Osiguranje ne pokriva zastoj proizvodnje koji nastane zbog uništenja ili oštećenja:
 - 1) svih vrsta oruđa i dijelova strojeva koji se neposredno upotrebljavaju za lomljenje, drobljenje i oblikovanje kao što su npr. svrdla, noževi, škare, brusno kamenje, glodala, stupe, mlinski kamenovi, čeljusne ploče, radne ploče drobilica, kokile, modeli, matrice, patrice, radni dijelovi poljoprivrednih strojeva, krune opreme za dubinsko bušenje i sl.;
 - 2) dijelova strojeva koji su neposredno izloženi toplinskom djelovanju kao što su npr. rešetke ložišta, plamenici, grijači, elektrode kod industrijskih peći, posude za taljenje i lijevanje i sl.;
 - 3) dijelova strojeva koji se mijenjaju češće kao što su npr. sita, uzorci, obloge na valjcima, obloge grebenara, fleksibilne cijevi, remenje, četke, gumeni, tekstilni i sintetski obruči, tijesnila, platneni i slični filtri, sredstva za izolaciju, dijelovi spojnice izloženi brzom

habanju (gumeni dijelovi, ulošci, lamele i sl.) prijenosni kablovi, lanci i užad ako ne pripadaju transportnim uređajima;

- 4) sigurnosni elementi jednokratnog učinka osim katodnih odvodnika;
- 5) potrošnog materijala kao što je npr. gorivo, maziva, sredstva za hlađenje, sredstva za čišćenje;
- 6) katalizatora;
- 7) kopnenih motornih vozila, prikolica, samohodnih radnih strojeva, plovila na vodi i letjelica svih vrsta.

Članak 2.

Predmet osiguranja

- (1) Predmet osiguranja zastoja proizvodnje su poslovni troškovi koji su navedeni u polici. Ako je posebno dogovoreno predmet osiguranja je i dobit iz poslovanja.
- (2) Poslovni troškovi po ovim uvjetima su svi nužni troškovi koji su za vrijeme zastoja proizvodnje nastali osiguraniku i koji su u uzročno posljedičnoj vezi s proizvodnjom i razmjenom (trgovinom) koju obavlja osiguranik. Tu se podrazumijevaju troškovi usluga, amortizacija, troškovi rada i drugi troškovi. Troškovi nabave robe, sirovina, pomoćnog i pogonskog materijala koji nisu namijenjeni održavanju pogona nisu predmet osiguranja. Dobit iz poslovanja po ovim uvjetima je neto dobit poslovne godine.

Članak 3.

Opseg zastoja proizvodnje, razdoblje jamčenja i mjesto osiguranja

- (1) Štetu zbog zastoja proizvodnje predstavljaju poslovni troškovi i dobit iz poslovanja (ako je tako posebno dogovoreno), koje osiguranik u osiguranom objektu za vrijeme zastoja nije mogao pokriti odnosno postići ako je došlo do oštećenja ili uništenja pojedinih strojeva, strojnih uređaja, električnih uređaja i instalacija (u nastavku strojevi), posebno navedenih u polici.
- (2) Za svaki pojedini stroj naveden u (1) stavku ovog članka u policu se upiše koliki udio (D) poslovnih troškova i dobiti iz poslovanja (ako je posebno dogovoreno) ostvaruje odnosno ima taj stroj u pogonu.
- (3) Osiguravatelj pokriva štetu zbog zastoja proizvodnje do dogovorenog razdoblja jamčenja. Ovo razdoblje se računa od dana kad je na pojedinim strojevima navedenim u polici nastao osigurani slučaj na osnovi osiguranja strojeva od loma.
- (4) Ako u godini ima više prekida proizvodnje, osiguravatelj pokriva štetu zbog zastoja u proizvodnji najduže do dogovorenog razdoblja jamčenja.
- (5) Osiguranje prestaje čim osiguranik iskoristi pravo iz dogovorenog razdoblja jamčenja zbog jednog ili više zastoja u proizvodnji u osiguravateljskoj godini. Osiguranik može u tom slučaju uz plaćanje odgovarajuće premije osiguranja omogućiti ponovno pokriće za jednako razdoblje jamčenja. Ako osiguranik želi nakon prekida proizvodnje koje je trajalo manje nego je bilo dogovoreno razdoblje jamčenja ponovno imati pokriće za cjelokupno dogovoreno razdoblje jamčenja, mora ponovno plaćati premiju kod čega mu se priznaje dio premije za neiskorišteni dio razdoblja jamčenja.
- (6) Zastoj proizvodnje zbog gubitka ugrađenih računalskih programa je pokriven, ako je to posebno dogovoreno i ako je gubitak računalskih programa posljedica strojoloma osiguranih strojeva.
- (7) Osiguranje ne obuhvaća štete zbog zastoja u proizvodnji, ako se isti povećava:
 - 1) zbog izvanrednih događaja koji su nastali za vrijeme zastoja proizvodnje;
 - 2) zbog državnih propisa i drugih ograničenja kod obnove oštećenih stvari ili proizvodnje;

- 3) zbog pomanjkanja finansijskih sredstava za pravovremeni popravak oštećenih ili uništenih stvari;
- 4) zbog promjena ili poboljšanja kod obnove oštećenih stvari;
- 5) zato jer je zastoj u osiguranom pogonu utjecao na rad u drugom pogonu osim u slučaju ako nije bilo drugačije dogovoreno;
- 6) zbog posljedica kod drugih, s kojima osiguranik ima poslovne odnose ili kooperantske ugovore;
- 7) zato jer je zastoj u proizvodnji zbog oštećenih neosiguranih strojeva utjecao na rad u pogonu.

Članak 4.

Veza između osiguranja zastoja proizvodnje i osiguranja strojeva od loma

- (1) Uvjet za sklapanje osiguranja zastoja proizvodnje je sklopljena polica osiguranja strojeva od loma kod istog osiguravatelja, osim ako nije drugačije dogovoreno.
- (2) Šteta iz osiguranja zastoja proizvodnje je pokrivena samo onda kad postoji pokriće materijalne štete na osnovi osiguranja strojeva od loma.
- (3) Ako prestaje vrijediti osiguranje strojeva od loma, ako nije drugačije dogovoreno, prestaje vrijediti i osiguranje zastoja proizvodnje.

Članak 5.

Osigurana svota

- (1) Osiguranu svotu određuje ugovaratelj osiguranja u fiksnom iznosu, ali na temelju stvarno ostvarenih cjelogodišnjih poslovnih troškova i dobiti iz poslovanja.
- (2) Nakon isplate naknade iz osiguranja, osigurana svota ostaje nepromijenjena.
- (3) Ugovaratelj osiguranja ili osiguravatelj mogu zahtijevati da se za sljedeće osiguravateljne godine smanji svota osiguranja i premija osiguranja ako osigurana svota znatno prelazi stvarnu vrijednost poslovnih troškova i dobiti iz poslovanja.
- (4) Ako je ugovor o osiguranju sklopljen bez osigurane svote ili na neograničenu vrijednost, vrijedi da je osiguranje sklopljeno na stvarnu vrijednost.

Članak 6.

Obračun štete

- (1) Osiguranje pokriva poslovne troškove i dobit iz poslovanja (ako je to posebno dogovoreno) koje osiguranik zbog zastoja proizvodnje nije mogao pokriti odnosno postići i to za vrijeme dok je taj zastoj trajao, a najviše do dogovorenog razdoblja jamčenja.
- (2) Nepokriveni poslovni troškovi i dobit iz poslovanja pokriveni su najviše do dogovorene osigurane svote (gornja obveza pokrića osiguravatelja) kod čega se u obzir uzima i dio (D) naveden u polici za svaku pojedinu stvar, kao što je određeno u članku 3. stavku (2) ovih uvjeta.
- (3) Osiguranje pokriva poslovne troškove samo ako su potrebni i ekonomski opravdani.
- (4) Kod obračuna štete zbog zastoja proizvodnje u obzir je potrebno uzeti sve okolnosti koje bi pozitivno i negativno utjecale na poslovni rezultat osiguranog pogona, i ako se zastoj proizvodnje ne bi dogodio.
- (5) Po ovim uvjetima osiguranjem su pokriveni poslovni troškovi i dobit iz poslovanja koji bi nastali odnosno bili postignuti kada ne bi bilo zastoja proizvodnje. Poslovni troškovi i dobit iz poslovanja se utvrđuju po odgovarajućim metodama na osnovi podataka o ostvarenim

poslovnim troškovima i dobiti iz poslovanja u tekućoj godini ili u više proteklih godina. Odstupanja od tih utvrđenih poslovnih troškova i dobiti iz poslovanja osiguranik mora dokazati odgovarajućom dokumentacijom.

Članak 7.

Naknada iz osiguranja (osigurnina)

- (1) Ako je osigurana svota kod zaključka likvidacije osiguranog slučaja niža od ocijenjene cjelokupne stvarne vrijednosti osiguranih poslovnih troškova i dobiti iz poslovanja (podosiguranje), osiguravatelj plaća obračunatu štetu samo u razmjeru između osigurane svote i ocijenjene cjelokupne vrijednosti osiguranih poslovnih troškova i dobiti iz poslovanja, ali najviše do visine osigurane svote.
- (2) Ako je osigurana svota određena na temelju stvarno ostvarenih troškova i dobiti iz poslovanja, osiguravatelj kod zaključka likvidacije osiguranog slučaja plaća obračunatu štetu u punom iznosu, ali najviše do visine osigurane svote.
- (3) U slučaju kad nastane osigurani slučaj za vrijeme osigurateljne godine i zastoje se produži i u drugu godinu, vrijedi da je za svaki mjesec u drugoj godini gornja obveza pokriva osiguravatelja najviše tolika, kolika je bila u zadnjem mjesecu prve osigurateljne godine.
- (4) Ako je dogovoreno da osiguranik sam snosi dio štete (franšiza), naknada iz osiguranja koju mora platiti osiguravatelj umanjuje se za dogovoreni iznos.
- (5) Nužne troškove za sprječavanje ili smanjenje štete koji su nakon nastanka osiguranog slučaja napravljeni po nalogu osiguravatelja, isti mora u cijelosti naknaditi bez obzira na osiguranu svotu.
- (6) Naknada iz osiguranja koju osiguravatelj isplaćuje osiguraniku ne smije služiti za pribavljanje ekonomski neopravdanih sredstava.
- (7) Kod zaključka likvidacije osiguranog slučaja, isplaćuje se naknada iz osiguranja umanjena za eventualno već isplaćenu akontaciju revaloriziranu sa stopom rasta cijena na malo u Republici Hrvatskoj, od isplate akontacije do zaključka likvidacije osiguranog slučaja.

Članak 8.

Opasne okolnosti

- (1) Pri sklapanju ugovora o osiguranju ugovaratelj mora prijaviti osiguravatelju sve okolnosti koje su važne za ocjenu opasnosti (težine rizika) koje je znao, odnosno koje bi morao znati. Okolnostima koje su važne za ocjenu opasnosti smatraju se naročito okolnosti koje su ugovaratelju osiguranja poznate i na osnovi kojih je određena i obračunata premija, kao i one koje su navedene u ugovoru o osiguranju. Te okolnosti mogu odrediti ugovaratelj osiguranja i osiguravatelj zajedno.
- (2) Ugovaratelj osiguranja mora omogućiti osiguravatelju pregled i reviziju, kao i određivanje najveće vjerojatne štete.

Članak 9.

Sklapanje ugovora o osiguranju

- (1) Osiguranje zastoja proizvodnje mogu sklopiti svi oni koji vode svoje poslovne knjige i mogu za svaki pogon, a pogotovo za osigurane, dati analizu poslovnih troškova i dobiti iz poslovanja (ako je to posebno dogovoreno) na osnovi bilanci, inventura i drugih evidencija.
- (2) Ugovor o osiguranju je sklopljen na osnovi pisane ili usmene ponude.

- (3) Osiguravatelj može po primitku ponude zahtijevati dopune ili pojašnjenja. Smatra se da je ponuda stigla osiguravatelju kada je primio zahtijevane dopune ili pojašnjenja.
- (4) Odredbe o sklapanju ugovora o osiguranju također se primjenjuju i kada se promijeni postojeći ugovor o osiguranju, osim u slučaju izmjene uvjeta osiguranja ili premijskog sustava.

Članak 10.

Osnova za obračun premije

- (1) Premija se obračunava po odredbama važećeg premijskog cjenika na osnovi odgovarajuće premijske stope i dogovorene svote osiguranja.
- (2) Ako je osiguranje sklopljeno s osiguranom svotom koja se temelji na stvarno ostvarenim cjelogodišnjim poslovnim troškovima i dobiti iz poslovanja, premija se obračunava dva puta godišnje i to na početku osigurateljne godine kao akontacija i na kraju godine kao obračun. Kod akontacije premija se obračunava od planiranih cjelogodišnjih poslovnih troškova i dobiti iz poslovanja, a kod obračuna još od razlike između stvarno ostvarenih i planiranih cjelogodišnjih poslovnih troškova te dobiti iz poslovanja.

Članak 11.

Plaćanje premije

- (1) Prvu ili jednokratnu premiju ugovaratelj osiguranja mora platiti kod primitka isprave o osiguranju, a sljedeće premije prvog dana svake osigurateljne godine.
- (2) Ako je dogovoreno da se premija plaća u obrocima za proteklo vrijeme, mogu se obračunati redovne kamate na iznos premije za koji je dogovorena odgoda plaćanja. Ako obročna premija nije plaćena do dana dospijeca, mogu se obračunati i zatezne kamate.
- (3) Ako je premija plaćena na pošti, za dan plaćanja vrijedi onaj dan kada je iznos premije bio pravilno izručen pošti. Ako je premija plaćena virmanom, za dan plaćanja vrijedi onaj kada nalog dođe u banku osiguravatelja.
- (4) Ako je glede dogovorenoga vremena osiguranja u ugovoru bila određena niža premija, a osiguranje je iz bilo kojeg razloga prestalo prije isteka tog vremena, osiguravatelj ima pravo teretiti razliku do one premije koju bi ugovaratelj osiguranja morao platiti kada bi ugovor o osiguranju bio sklopljen samo za toliko vremena koliko je osiguranje stvarno trajalo.
- (5) U slučaju prestanka važenja ugovora o osiguranju zbog neplaćanja dospjele premije, ugovaratelj mora platiti premiju za neplaćeno vrijeme do dana prestanka važenja ugovora o osiguranju ili cjelokupnu premiju za tekuću godinu osiguranja, ako je do dana prestanka osiguranja nastao osigurani slučaj za koji osiguravatelj mora isplatiti naknadu iz osiguranja.

Članak 12.

Povrat premije

- (1) Osiguravatelju pripada premija za tekuću godinu osiguranja u cijelosti ako je platio naknadu iz osiguranja zbog nastanka osiguranog slučaja.
- (2) Ako je nastao zastoj proizvodnje zbog neosigurane opasnosti, osiguravatelj će vratiti dio premije za neiskorišteno vrijeme osiguranja zastoja proizvodnje i pritom uzeti u obzir eventualno iskorištavanje dogovorenog razdoblja jamčenja zbog osigurane opasnosti.

- (3) Ako je nastao zastoј proizvodnje prije početka jamstva, osiguravatelj će vratiti plaćenu premiju osiguranja zastoја proizvodnje.
- (4) U ostalim slučajevima prestanka ugovora o osiguranju prije završetka razdoblja za koje je plaćena premija, osiguravatelju pripada premija do onoga dana za koje traje njezino jamstvo, ako nije posebno drugačije dogovoreno.

Članak 13.

Osigurani slučaj

- (1) Smatra se da je osigurani slučaj zastoја proizvodnje nastao u trenutku kad su zbog osigurane opasnosti počela nastajati oštećenja na stvarima posebno navedenim u polici.

Članak 14.

Osiguraničeve dužnosti po osiguranom slučaju

- (1) Osiguraničnik mora osiguravatelju prijaviti nastanak osiguranog slučaja najkasnije u roku od tri dana od kada za njega sazna.
- (2) Osiguraničnik mora dati osiguravatelju sve podatke i druge dokaze koji su potrebni za utvrđivanje uzroka, opsega i visine štete.
- (3) U slučaju zastoја proizvodnje osiguraničnik je dužan:
 - 1) napraviti sve potrebno za sprječavanje i smanjenje štete i pridržavati se naputaka osiguravatelja;
 - 2) u okviru mogućnosti zaposliti radnike koji su ostali bez posla u nekom drugom svom pogonu ili drugdje;
 - 3) omogućiti osiguravatelju odnosno stručnjacima koje je isti ovlastio da pregledaju i utvrde uzrok i visinu štete odnosno naknade iz osiguranja. Na zahtjev osiguravatelja osiguraničnik mora dati sva potrebna pisana pojašnjenja, obavijesti i dokumente, kao i poslovne knjige, bilance, inventure, račune te podatke o poslovanju u tekućoj osiguravateljskoj godini i prethodnim godinama.
- (4) Ako osiguraničnik krši odredbe iz prethodnih stavaka ovoga članka može u cijelosti ili djelomično izgubiti pravo naknade iz osiguranja u onom opsegu u kojem je kršenje utjecalo na visinu štete.

Članak 15.

Vještačenje

- (1) Svaka ugovorna stranka može zahtijevati da određene sporne činjenice utvrđuju vještaci.
- (2) Svaka strana imenuje jednog vještaka između osoba koje sa strankama nisu u radnom odnosu. Imenovani vještaci prije početka rada imenuju trećeg vještaka koji daje svoje mišljenje samo kada su mišljenja prvih dvaju vještaka različiti i samo u granicama nužnih zaključaka.
- (3) Svaka strana snosi troškove vještaka kojeg je imenovala, a za trećeg vještaka svaka strana snosi polovinu troškova.
- (4) Zaključci vještaka obvezujući su za obje strane.

Članak 16.

Promjena uvjeta osiguranja ili premijskog cjenika

- (1) Ako osiguravatelj promijeni uvjete osiguranja ili premijski cjenik, o promjeni mora obavijestiti ugovaratelja osiguranja barem 60 dana prije isteka tekuće godine osiguranja.
- (2) Ugovaratelj osiguranja ima pravo da u 60 dana nakon primitka obavijesti otkáže ugovor o osiguranju. Ugovor prestaje vrijediti istekom tekuće godine osiguranja.
- (3) Ako ugovaratelj osiguranja ne otkáže ugovor o osiguranju, on se s početkom dolazeće godine mijenja u skladu s novim uvjetima osiguranja ili premijskim cjenikom.

Članak 17.

Promjena adrese

- (1) Ugovaratelj osiguranja mora osiguravatelja obavijestiti o promjeni adrese svog stanovanja (prebivališta), odnosno sjedišta društva ili svog imena, odnosno imena tvrtke u roku od 15 dana od dana promjene.
- (2) Ako ugovaratelj osiguranja promijeni adresu stana, odnosno sjedište ili svoje ime, odnosno ime tvrtke, a o tome nije obavijestio osiguravatelja, dovoljno je da osiguravatelj pošalje obavijest koju mora dostaviti ugovaratelju osiguranja na adresu njegove posljednje poznate adrese stanovanja ili sjedišta ili da ga naslovi na posljednje poznato ime, odnosno tvrtku.

Članak 18.

Način obavještavanja

- (1) Dogovori o sadržaju ugovora o osiguranju valjani su samo ako su sklopljeni u pisanom obliku.
- (2) Sve obavijesti i izjave, što ih treba dati po odredbama ugovora o osiguranju, moraju biti pisane.
- (3) Obavijest ili izjava dana je pravovremeno ako se prije isteka roka pošalje preporučenim pismom.
- (4) Izjava koju treba dati drugome, vrijedi od trenutka kada je drugi primi.

Članak 19.

Uporaba zakona

Za odnose između ugovaratelja osiguranja, odnosno osiguranika, na jednoj strani i osiguravatelja, na drugoj strani, primjenjuju se također i odredbe Zakona o obveznim odnosima (ZOO).

Članak 20.

Nadležnost u slučaju spora

Sporove između ugovaratelja osiguranja, odnosno osiguranika, na jednoj i osiguravatelja, na drugoj strani, rješava stvarno nadležan sud prema mjestu sklapanja ugovora o osiguranju.